

FINNFJORD AS
Ferroveien 1 (JE)
9308 FINNSNES

Oslo, 8. oktober 2019

Deres ref.:
Bente Hjerkin

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/1751
Saksbehandler:
Rune Andersen

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Finnfjord Smelteverk

Kontrollnummer: 2019.290.I.miljodir

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Bente Hjerkin

Fra Miljødirektoratet:
Rune Andersen

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Karen Marie Haug

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Finnfjord Smelteverk (Finnfjord Smelteverk) den 17. september 2019. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Miljødirektoratet avdekket ingen avvik og ga 1 anmerking under inspeksjonen.

Avvik:

- Det ble ikke funnet noen avvik under inspeksjonen.

Anmerkninger:

- Virksomhetens arbeid med å redusere hendelser med utslipp av støv fra tapping og utsøping kan forbedres

Anmerking er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

8. oktober 2019	Rune Andersen		Einar Knutsen
dato	kontrollør	Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Troms ved miljøvernavdelingen
- Lenvik kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: FINNFJORD AS	
Organisasjonsnr.: 971686561	Eies av: 934039254
Bransjenr. (NACE-kode): 24.102 - Produksjon av ferrolegeringer	

Kontrollert enhet

Navn: Finn fjord Smelteverk	Anleggsnr.: 1931.0076.01
Kommune: Lenvik	Fylke: Troms
Anleggsaktivitet: Industrideponering	
Tillatelse gitt: 4. juli 2011	Sist endret: 3. juni 2019

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Miljødirektoratets risikobaserte industritilsyn og en oppfølging av inspeksjon som ble gjennomført i mai i år, med spesielt fokus på flytting og avslutning på deponi. Det var også mottatt en del klager på støvutslipp som ble fulgt opp under tilsynet.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Styringssystem
- Sedimenter og grunnforurensning
- Prosess og rensutstyr
- Deponi
- Utslipp til luft
- Kjøleanlegg med f-gass
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Miljødirektoratet avdekket ingen avvik innen de områdene som ble kontrollert. Vi anser derfor oppfølgingen etter inspeksjonen som avsluttet.

4. Pålegg om opplysninger

Finnfjord Smelteverk må sende Miljødirektoratet følgende opplysninger innen 15. november 2019 (jf. forurensningsloven § 49):

- Redegjørelse over mulige tiltak som kan redusere støvutslipp ved tapping og ved utstøping av smeltet metall. Redegjørelsen skal omfatte tiltak som går utover det som allerede er besluttet gjennomført på tappehull, og inneholde både kortsiktige og langsiktige aktuelle tiltak.
- En konkret tidsplan for gjennomføring av tiltak som allerede er varslet på tappehull, dvs punktavsug på ovn 1 og installasjon av spjel og hetter (doghouse) på alle tappehull.
- Sluttrapport fra flytting og avslutning av deponi, inkludert virksomhetens egen vurdering av arbeidet.
- Rapport, inkl. virksomhetens egen vurdering av resultatene fra prøvetaking av grunnvannsbrønner på nytt og gammelt deponi.
- Rapport med oppdatert støysonekart, inkludert virksomhetens egen vurdering av resultatene og eventuelt videre oppfølging. (Allerede mottatt og trengs ikke sendt på nytt)
- Rapport fra grunnundersøkelser på lagerområde for råvarer, inkludert virksomhetens egen vurdering av resultatene og planer for eventuell videre oppfølging. (Allerede mottatt og trengs ikke sendt på nytt)

Klageadgang

Dere har rett til å klage på pålegg om opplysninger dersom dere mener at dere ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi opplysningene. En klage bør begrunnes og skal sendes Miljødirektoratet senest 3 dager etter mottakelsen av denne rapporten (jf. forvaltningsloven § 14). En klage kan fremsettes både skriftlig og muntlig.

5. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 23. august 2019. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Finnfjord Smelteverk bli ilagt et gebyr på kr 19 700,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Miljødirektoratet.

En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

6. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

7. Avvik

Det ble ikke funnet noen avvik under inspeksjonen.

8. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomhetens arbeid med å redusere hendelser med utslipp av støv fra tapping og utsøping kan forbedres

Kommentarer:

Regulering av diffuse støvutslipp

Diffuse utslipp av støv fra tappesoner og fra utstøping er vanskelig å regulere siden utslippene vanskelig kan måles og således må beregnes. De diffuse utslippene skjer periodevis og det er ikke mulig å stille noe konkret korttids konsentrasjons- eller mengde krav. Utslippene er derfor regulert i tillatelsen under total mengde støvutslipp i løpet av kalenderåret. I 2018 ble det rapportert et samlet utslipp av støv på 368 tonn, mot tillatelsens grense på 550 tonn. Dette omfatter målte utslipp i punktkilder som kan prøvetas, beregninger av diffuse utslipp som ikke kan måles, og beregnede utslipp gjennom nødskorsteiner. Utslipp gjennom nødskorsteiner skjedde i 0,82 % av driftstiden i 2018. Kravet er at bruk av nødskorsteiner skal være <1 % av driftstiden.

Kilder til diffuse utslipp

Hendelser som oftest forårsaker høy konsentrasjon av støv over fabrikkplanlegget er diffuse utslipp fra tapping og fra utstøping av metall. To av ovnene har kontinuerlig tapping, mens den minste ovnen har batchvis tapping. Utstøping skjer normalt rundt 50 ganger pr. døgn. I perioder der nødskorsteiner er i bruk er det kraftig utslipp av støv. Dette er imidlertid et nødvendig sikkerhetssystem der det foreligger prosedyrer for hvordan dette skal håndteres og er regulert i tillatelsen.

Tapperøyk

Virksomheten arbeider med å redusere støvutslipp ved tapping av metall (tapperøyk) og fra utstøping. Ved tapping av ovnene skal støv suges opp og renses i tapperøyksfilter. Virksomheten sliter imidlertid med effektiviteten av avsugsystemet, og mye av tapperøyken blir ikke sugd opp og ledet til tapperøyksfilteret. Det som ikke fanges opp går ut langs ovnen og ut gjennom lyrer i taket og kan ses fra utsiden som en støvsøy over fabrikkplanlegget.

Virksomheten arbeider med forskjellige tiltak for å bedre avsug under tapping. På ovn 2 og 3 er det montert punktavsug, men det gjenstår noe optimaliseringsarbeid. Det vil bli montert hetter på

avsugspunktene slik at avsugget dekker bedre over selve tappehullet. For å få dette til må det først monteres spjel i avsugspunktet. Det er allerede montert et slik spjel på ett av avsugspunktene på ovn 3, men trenger noe forbedringer før det kan monteres på en hette. Virksomheten opplyste at dette ville bli gjort under stans i uke 40.

For ovn 2 opplyste virksomheten at de først må skaffe seg erfaring fra ovn 3 før det kan monteres hetter i punktavsugene på ovn 2. De antydet ca 4 uker for å skaffe nødvendig erfaring etter at hetter var montert på ovn 3.

For den mindre ovn 1 var det ikke montert punktavsug og tapperøyken blir her fanget opp i en røykhette som dekker hele tappesonen. En slik løsning er ikke like effektiv som punktavsug da avsug arealet er mye større og således har mindre sugeeffekt. Virksomheten opplyste i oktober 2018 at ovn 1 skulle bli bygd om til punktavsug med ferdigstillelse i april 2019. Miljødirektoratet fikk den 29. august 2019 melding om at ombygging var utsatt og at det antagelig ville bli gjennomført i 1. halvår 2020.

Ekstra mye støv oppstår ved såkalt gassing på ovnen. Når dette skjer strømmer gass med høyt trykk ut av tappehullet og forårsaker svært mye støving. Dette fanges ikke opp av avsugget og går ut i hallen og deretter ut gjennom lyre i taket. Når dette skjer må ovnen kjøres ned og det ble opplyst at det kunne ta opptil en time før en fikk kontroll på et slikt utslipp. Det finnes teknologi som kan redusere tiden når slikt skjer ved bruk av en såkalt tettkanon. Dette er et verktøy som gjør at en raskt kan skyte tettemasse inn i tappehullet og dermed raskt stanse utslippet. Virksomheten hadde en slik tettkanon på ovn 3, men opplyste at denne ikke var i drift og krevde reparasjon. Det var også igangsatt et forprosjekt for å installere dette på ovn 1 og det forelå et konkret tilbud. Det var imidlertid en stor investering som pr i dag ikke lå inne i investeringsprogrammet.

Utstøping av metall

Utstøping av metall skjer ved at øser fra tappingen transporteres med kran direkte fra tapping og helles ut i store senger på gulvet i utstøpingshallen. Når øsen helles ut skjer en reaksjon mellom silisium og oksygen i luften og det oppstår en varm støvsky som stiger opp og ledes ut gjennom en lyre i taket. Støvmengden som dannes varierer fra utstøping til utstøping, og er påvirket av flere forhold. Bl.a. opplyste virksomheten at temperaturen i metallet hadde en stor betydning for hvor mye støv som ble dannet. Virksomheten hadde i liten grad vurdert tiltak som på kort sikt kunne bedre kontrollere og redusere utslippet av støv ved utstøping, f.eks. ved å kontrollere temperaturen på metallet før det ble støpt ut i sengene.

Det ble opplyst at de vurderte andre former for utstøpingsteknologi, men at dette krevde store investeringer og lå et stykke fram i tid.

Videre arbeid med å redusere diffuse utslipp

Miljødirektoratet er ikke fornøyd med framdriften i å redusere de diffuse utslippene fra virksomheten. Overholdelse av utslippsgrenser er ikke noe argument for ikke å prioritere dette høyt. Vi viser til pkt. 2.3 i tillatelsen der det står at all forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, isolert sett er uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

Ut fra dette mener vi virksomheten må prioritere dette arbeidet høyt og arbeide både med kortsiktige og langsiktige tiltak for å redusere de diffuse utslippene. Vi vil vurdere å gi konkrete

pålegg om dette og ber i første omgang om en tilbakemelding på hva som de anser de kan gjøre på kort og lang sikt for å bedre forholdene.

Virksomheten må også sende inn en forpliktende tidsplan for å gjennomføre de tiltak som de har sagt de vil gjennomføre, jfr. redegjørelser innsendt i oktober 2018 og 29. august 2019, og til kulepunkt 2 i pkt. 4 ovenfor. Dette gjelder bl.a. forbedringer av punktavsugene på ovn 2 og 3 og installasjon av punktavsug på ovn 1.

9. Andre forhold

Oppfølgingspunkter fra forrige tilsyn

Deponi

Miljødirektoratet er fornøyd med gjennomføringen av flytting og avslutning av deponier. Vi avventer imidlertid rapporter fra grunnvannsundersøkelser og sluttrapport som viser hvordan arbeidet er gjennomført før vi kan avslutte saken. Vi forutsetter at det i sluttrapporteringen fremgår bl.a. opplysninger om mengde og type masser som er deponert på det nye deponiet, hvor de ulike fraksjoner er plassert i deponiet og hvordan prøvetakingsbrønner er utformet. Informasjon om brønnene skal inkludere dybde og inklinasjon, gjerne vedlagt en BIT (borehole inclination test). Sluttrapport og rapport fra grunnvannsanalyser med Finnfjords egne vurderinger av resultatene bes sendt Miljødirektoratet innen 15. november 2019.

Kartlegging av grunn for råvarelager

Finnfjord opplyste at de nylig har mottatt rapport fra kartlegging av grunn i området der det lagres råvarer. Det ble i inspeksjonen i mai gitt avvik på at de ikke kunne dokumenter om lagerområdet uten fast dekke kunne være påvirket av forurensning som følge av avrenning fra råvarene, blant annet koks og kull.

Støy

Finnfjord fikk etter inspeksjonen i mai 2019 anmerkning på at det ikke var utarbeidet støysonekart etter at det var gjennomført nye støymålinger. Virksomheten har etter dette fått utarbeidet en ny rapport med oppdaterte støysonekart.

Avslutning av forrige inspeksjon

Miljødirektoratet anser med dette inspeksjonen fra inspeksjonen i mai som avsluttet, og tar deres tilbakemeldinger i brev datert 27. juni og 29. august til etterretning. Avvikene som ble gitt under inspeksjonen i mai ble fulgt opp og diskutert under denne inspeksjonen. For videre oppfølgingen viser vi til pkt. 4 i denne rapporten.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)

- Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet
- Pålegg/vedtak i korrespondanse mellom virksomheten og Miljødirektoratet